

Rada České televize

Kavčí hory, 140 70 Praha 4

tel.: 261 137 418-19, e-mail: radact@ceskatelevize.cz

Vážený pan

JUDr. Jakub Kříž, Ph.D.

AK Lexius advokáti, s.r.o.

Na Podkovce 281/10, 147 00 Praha 4

DS: kz73igd

V Praze dne 9. dubna 2025

čj. CT104205/2024-37

Vážený pane doktore,

Rada České televize od Vás obdržela stížnost formulovanou jménem Vašeho klienta, Arcibiskupství pražského, na porušení Kodexu České televize, ke kterému mělo dojít odvysíláním reportáže „Církev u zpovědi“ dne 23. září 2024 na kanále ČT1 v rámci pořadu Reportéři ČT. Uvedenou reportáž považujete za nevyváženě až manipulativně sestavenou, přičemž podle Vás vyvolává dojem, že Arcibiskupství pražské hospodaří netransparentně, nehospodárně a jistým způsobem závadně.

Konkrétně se domníváte, že reportáž je v rozporu hned s několika články Kodexu ČT:

- Tím, že reportáž byla dle Vás pojata jednostranně, nereflektovala některé Arcibiskupstvím zveřejněné informace a zamlčovala či potlačovala některé skutečnosti důležité pro to, aby si divák mohl udělat vlastní obrázek, mělo dojít k porušení čl. 5.3, 5.6 a 5.8 Kodexu ČT.
- Tvůrci reportáže též dle Vašeho mínění neposkytli Arcibiskupství pražskému dostatečný prostor pro vyjádření. Rovněž namítáte, že do obsahu reportáže nebyly zařazeny relevantní informace poskytnuté novinářům během tiskové konference organizované Arcibiskupstvím pražským, stejně jako informace zveřejněné na jeho webových stránkách. V souvislosti s tím kritizujete přístup tvůrců reportáže k realizaci rozhovorů s arcibiskupem Janem Graubnerem a generálním vikářem Janem Balíkem. Oba dotazovaní byli dle Vás zastiženi v situacích, kdy rozhovor nemohli čekat a na dotazy tak nemohli být připraveni, uvedený postup souhrnně označujete jako „přepadávání respondentů“. Výše popsané způsoby sestavení reportáže jsou pak dle Vás v rozporu s čl. 5.3 a 15.2 Kodexu ČT.
- Ve stížnosti upozorňujete na to, že reportáž manipulativně vloženými slovy vyvolává dojem, že Arcibiskupství pražské hospodaří s veřejnými prostředky a reportáž je tak v rozporu s čl. 5.5 a 5.8 Kodexu. Zároveň uvádíte, že prostředky získané podle Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi nelze považovat za veřejné prostředky (což se reportáž podle Vás snaží naznačit).
- Porušení Kodexu ČT, konkrétně čl. 5.5, se měli tvůrci reportáže dopustit vykreslením projevu hotelu formou projevu závodu jako podezřelým, ačkoliv, jak ve své stížnosti uvádíte, se jedná o zcela standardní formu.

- Čl. 5.8 Kodexu byl také dle Vašeho mínění porušen uvedením závěrečné části reportáže, jež přibližuje právní problémy rodiny Michaličovi. Okolnosti tohoto případu dle Vás nesouvisí s hlavním tématem reportáže a uvedení sporu mezi rodinou Michaličovou s Arcibiskupstvím pražským je pak dle Vás cílenou snahou o vykreslení Arcibiskupství pražského v negativním světle.

Rada České televize si v souvislosti s projednáním Vaší stížnosti vyžádala stanovisko generálního ředitele ČT. Ke své odpovědi Radě připojil generální ředitel také vyjádření právního úseku ČT a usnesení č. 6/2024 Etického panelu ČT, jež se vztahuje k obsahu reportáže Církve u zpovědi. Následně pak Rada ČT obdržela reakci Arcibiskupství pražského na zmíněné rozhodnutí Etického panelu. Ačkoliv byla reakce formálně adresována generálnímu řediteli České televize, členové Rady ČT seznali námitky obsažené v daném dokumentu za natolik závažné, že (nejenom) na jejich základě iniciovala část radních žádost generálnímu řediteli o doplnění informací týkajících se předmětné reportáže.

Nejprve je potřeba vyjasnit, že reportáž je rámována popisem okolností souvisejících s postupem Policie ČR ve věci údajných nevýhodných převodů nemovitostí, v níž sama policie vnímá Arcibiskupství pražské jako poškozenou stranu. Tato skutečnost v reportáži explicitně zaznívá. Cílem reportáže bylo přinést informace týkající se policejního vyšetřování, přičemž v reportáži samotné je patrná zřejmá snaha tvůrců o poskytnutí prostoru zainteresovaným stranám i relevantním expertům. Rada však níže vyjadřuje jisté pochybnosti o způsobu, jakým redaktoři tyto snahy konkrétně realizovali. Jako jeden ze zásadnějších aspektů kritizované reportáže Rada považuje otázku uvedení informace o možném střetu zájmů Karla Štíchy, který v reportáži vystupuje jako jeden z respondentů a je označen jako bývalý hlavní ekonom pražského arcibiskupství. Ve své stížnosti naznačujete, že reportáž záměrně zatajila informaci o klíčovém postavení Karla Štíchy v prosazování myšlenky, že by Arcibiskupství pražské mělo v oblasti hoteliérství významně podnikat. Rovněž pak v reportáži podle Vás schází informace, že Karel Štícha nesl upuštění od této koncepce nelibě. V otázce uvedení možného střetu zájmů se jeví jako podstatné, že autoři reportáže pracovní právní vztah Karla Štíchy a Arcibiskupství pražského nezatajili, naopak na tomto vztahu je založena legitimizace vystoupení daného respondenta v předmětné reportáži. Rada ČT ovšem rovněž zastává názor, že tvůrci reportáže mohli explicitním uvedením informace o pozitivním vztahu Karla Štíchy k projektu provozování hotelu divákům poskytnout komplexnější pohled na výpovědi dotčeného respondenta, jakkoliv redakce považuje přímé uvedení dané informace jako nadbytečné.

V otázce prostoru poskytnutého Arcibiskupství pražskému je nutné přihlédnout k faktu, že autoři reportáže oslovili Arcibiskupství pražské s žádostí o rozhovor na kameru, oslovená strana tuto možnost ale nevyužila. V reakci na toto jednání redaktoři oslovili arcibiskupa Jana Graubnera a generálního vikáře Jana Balíka s dotazy týkajícími se okolností prodeje dotčených nemovitostí, aby plně dostáli požadavku na poskytnutí prostoru pro vyjádření zúčastněným stranám. Z odvysílaných záběrů je patrné, že ani jeden z dotázaných rozhovor na kameru neodmítl a v případě interview s arcibiskupem pražským se nejednalo o natáčení „na prahu domu bytu či kanceláře“. Rozhovor s Janem Graubnerem byl pořízen v rámci veřejné společenské události, z jeho odpovědí je zřejmé, že byl s okolnostmi zásahu policie obeznámen a své stanovisko k této věci redaktorům sdělil. Způsob pořízení rozhovoru s generálním vikářem Janem Balíkem, včetně jeho prezentace ve výsledné reportáži, však podle mínění Rady ČT vyvolává pochybnosti o souladu jednání tvůrců reportáže se standardy novinářské práce. Jako zásadní se jeví fakt, že ačkoliv reportáž uvádí, že Jana Balíka redaktoři zastihli „před budovou arcibiskupství“, ze záběrů obsažených v reportáži i informací od redakce samotné vyplývá, že

rozhovor byl realizován mezi budovou arcibiskupství a bydlištěm generálního vikáře, nikoliv tedy před budovou arcibiskupství. Z uvedeného pak vyplývá, že reportáž v tomto bodě vykazuje nedostatky v oblasti poskytování přesných informací. Rada ČT se v kontextu výše řečeného musela vypořádat s možností, že nepřesná lokalizace místa rozhovoru s Janem Balíkem vychází ze snahy tvůrců vytěsnit fakt, že interview bylo realizováno před bydlištěm respondenta. Redaktoři by se v takovém případě vystavovali možnému konfliktu s čl. 15.2 Kodexu ČT, který České televizi zapovídá „uveřejňování obrazových a zvukových materiálů natočených ‚na prahu‘ domu, bytu či kanceláře, dříve než k takovému natáčení získá souhlas osoby, které udělení takového svolení přísluší.“ Rada ČT však nutně musela vzít v úvahu skutečnost, že Jan Balík svým přístupem zjevně s realizací rozhovoru souhlasil, což mimo jiné vyplývá z jeho ochoty vést s tvůrci reportáže rozhovor tzv. na kameru.

Tisková konference, na niž ve své stížnosti odkazujete, pak byla uskutečněna až v reakci na výše popsané rozhovory. Ačkoliv se domníváte, že „relevantní informace z tiskové konference v reportáži prakticky nezazněly“, Rada ČT je toho názoru, že prostor poskytnutý Arcibiskupství pražskému byl ve svém celku adekvátní. Rada ČT nicméně na základě zhodnocení všech předložených materiálů usuzuje, že autoři reportáže mohli k doplnění celistvého pohledu na problematiku dát zástupcům Arcibiskupství pražského prostor k vysvětlení důvodů prodeje hotelu.

V souvislosti s otázkou povinnosti dbát na přesnost uveřejňovaných informací Rada ČT posuzovala vhodnost využití ilustračních záběrů užitých v pasáži věnující se předchozímu prodeji pozemků v okolí Prahy. Jedná se o část záběrů, jež byly použity v jedné z dříve odvysílaných reportáží a které byly označeny jako *Reportéři ČT 23. 1. 2023*. Ačkoliv jsou v reportáži předmětné pozemky označeny jako „lukrativní“ a jejich popis je doprovázen mimo jiné záběry stavebních parcel s rozestavěnými domy, dle informací Rady ČT se ale ve skutečnosti jednalo o ornou půdu. Ta je v reportáži sice rovněž mezi ilustračními záběry, podle mínění Rady ČT však použití záběrů rozestavěných domů mohlo v divácích vyvolat nesprávný dojem o skutečném charakteru dotčených pozemků.

Ve věci Vaší stížnosti na vzbuzování dojmu, že Arcibiskupství pražské hospodaří s veřejnými prostředky, Rada ČT neshledává na straně autorů reportáže jakákoliv pochybení. Hned v úvodním slově moderátora Hanuše Hanslíka zaznívá, že církev hospodaří „mimo jiné s penězi a majetkem, který v rámci restitucí získává od státu.“ Rovněž redaktorka Jana Neumannová v reportáži uvádí: „Katolická církev hospodaří s penězi od státu, které získala z restitucí.“ Uvedené formulace fakticky popisují obecně známý stav a nijak tím nepopírají fakt, že stát tyto prostředky vyplácí jako jednu z forem zmírnění majetkových křivd a že církev má na tyto prostředky právní nárok. V daném případě se tak dle mínění Rady ČT nejedná o porušení Vámi zmíněných čl. 5.5 a 5.8 Kodexu ČT.

Rada ČT také neshledává, že by se daná reportáž manipulativně snažila popsat prodej hotelu formou prodeje závodu jako podezřelý, což by bylo podle Vás porušením čl. 5.5 Kodexu ČT. Reportáž nezmiňuje, že by takový prodej byl nestandardní a redaktorka Jana Neumannová pak doslovně uvádí, že „právně je taková transakce v pořádku, znemožňuje ale její detailní zkoumání.“ Realitní makléř Otakar Schuma pouze na základě svých zkušeností a okolností prodeje tohoto konkrétního objektu konstatuje, že to na něj dělá „dojem takový, že obě strany nechtějí, aby byla vidět kupní cena, což je samozřejmě zvláštní.“ Reportáž v této pasáži nevykazuje žádné známky záměrně manipulace s fakty v neprospěch Arcibiskupství pražského, protože Rada konstatuje, že reportáž v tomto bodě neporušuje Kodex ČT.

Rada ČT se také domnívá, že závěrečná část reportáže, v níž je blíže popisován spor Jiřího Michaliče s Arcibiskupstvím pražským, není v rozporu s čl. 5.8 Kodexu, neboť daná pasáž přímo souvisí s hlavním tématem reportáže. Část pozemku pod domem Jiřího Michaliče byla totiž přidána do závodu, který Arcibiskupství pražské prodalo v rámci transakce, jež byla ústředním motivem celé reportáže. Vzhledem ke skutečnosti, že zástupci arcibiskupství dostali možnost se i k této kauze vyjádřit a že toto vyjádření Jana Balíka z tiskové konference v reportáži zaznělo, nepovažuje Rada ČT odvysílání této pasáže za problematické.

Po zhodnocení všech argumentů a předložených dokumentů dospěla Rada České televize k závěru, že reportáž Církve u zpovědi odvysílána v pořadu Reportéři ČT dne 23. září 2024 mohla vlivem vynechání některých podstatných informací uvést diváky v omyl. Rada ČT proto souladu s § 8 odst. 1)., písm. i) zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi důrazně doporučuje autorům reportáží v budoucnu pečlivěji pracovat s obrazovým materiálem i prezentovanými informacemi a dbát zejména na jejich užití v plném kontextu pro zprostředkování zcela pravdivého obrazu skutečnosti. O tomto svém rozhodnutí bude Rada ČT informovat generálního ředitele ČT. Za Váš podnět si dovoluujeme poděkovat, stejně jako za důvěru, s jakou se obrácíte na Radu ČT v otázce kvality vysílání České televize.

S pozdravem

Mgr. Karel Novák
předseda Rady České televize